

Η σταυρική θυσία του Χριστού

Γέροντος Εφραίμ Φιλοθεΐτη.

Κάθε Μεγάλη Εβδομάδα παρακολουθούμε και ζούμε τα Άγια Πάθη του Χριστού μας. Ακούμε τα άγια εκείνα λόγια του Ευαγγελίου, που η Ορθόδοξος Εκκλησία μας παρουσιάζει, για να απεικονίσει όλες εκείνες τις άγιες παραστάσεις του Πάθους, όσο είναι δυνατόν εντονότερα στις ψυχές των χριστιανών και έτσι να τις βοηθήσει να μπουν βαθύτερα στο νόημα του μυστηρίου της Σταυρώσεώς Του.

Η ζωή του Χριστού μας από τη Γέννησι μέχρι την Ανάστασή Του ήταν ένα μαρτύριο. Γεννήθηκε τόσο ταπεινά, τόσο απαλά, τόσο αθόρυβα, σε μία φάτνη αλόγων ζώων, χωρίς να πάρει κανείς είδηση. Μετά τη Γέννησή Του φεύγει καταδιωκόμενος στην Αίγυπτο και επιστρέφει. Έτσι όπως έζησε τα τριαντατρία χρόνια Του επάνω στη γη, μας άφησε ένα παράδειγμα αγιότητας, ένα δίδαγμα πώς πρέπει να ζει ο κάθε χριστιανός. Κι όταν έφθασε στον καιρό της δημοσίας δράσεως, άρχισε να κυκλοφορεί σε όλη την Ιουδαία και να κηρύττει το Ευαγγέλιο της μετανοίας και της επιστροφής κάνοντας θαύματα. Όλα αυτά τα θαύματα, όλη αυτή η δόξα, που Του απέδιδαν οι άνθρωποι, για τη θαυματουργική Χάρη Του, έγιναν αιτία να κινηθεί φθόνος και κακία εκ μέρους των Αρχιερέων και Γραμματέων και Φαρισαίων και να συσκέπτονται και να μελετούν, πώς να Τον συλλάβουν και πώς να Τον εξοντώσουν, διότι «ο φθόνος ουκ οΐδε προτιμάν το συμφέρον».

Προ της συλλήψεως και της Σταυρώσεώς Του ηθέλησε να παραδώσει το μυστήριο της θείας Ευχαριστίας στους δώδεκα μαθητάς Του

κατά το μοναδικό και Μυστικό Δείπνο, όπου τους είπε: «Λάβετε φάγετε. τούτο εστι το σώμα μου... πείτε εξ αυτού πάντες. τούτο εστι το αίμα μου το της καινής διαθήκης, το περί πολλών εκχυνόμενον εις άφεςιν αμαρτιών, αμήν λέγω υμίν ότι ουκέτι ου μη πίνω εκ του γενήματος της αμπέλου έως της ημέρας εκείνης, όταν αυτό πίνω καινόν εν τη βασιλεία των ουρανών» (Μαρκ. ιδ', 23-25). Κι αφού τους παρέδωσε αυτό το μεγάλο μυστήριο, ακολούθησε η προδοσία και η σύλληψις Του.

Ο μαθητής που δεν ακολουθούσε τον Κύριο με μεγάλη πίστι, αλλά είχε εμπαθή κατάσταση μέσα του, έγινε το όργανο εκείνο, που Τον ωδήγησε στο Σταυρό. Τι ήθελε να δη ο Ιούδας περισσότερο από τα τόσα σημεία και τέρατα, που είδε στη ζωή του Χριστού; Αλλά λόγω της κακίας του, εγκαταλειφθείς από τη Χάρη του Θεού, έγινε προδότης. Είναι ο μεγάλος αμαρτωλός επάνω στη γη, που επρόδωσε το Χριστό μας για λίγα αργύρια. Πόσοι από μας Τον προδίδουμε με πράξεις, που προκαλούν ατιμία στο θείο Πρόσωπό Του, και κυρίως, όταν δεν ομολογούμε την πίστι μας, εκεί που χρειάζεται;

Και προχώρησε ο Κύριος για να σηκώσει το Σταυρό αυτό προς τον Γολγοθά, αφού προηγουμένως υπέστη ένα πολύ μεγάλο μαρτύριο ατιμίας. Δεν είμαστε άξιοι εμείς οι άνθρωποι γι' αυτήν την υπέρτατη θυσία του Χριστού μας. Κανείς δεν μας έχει αγαπήσει όσο ο Κύριος και κανείς άλλος δεν υβρίσθηκε, δεν χλευάσθηκε, δεν ταπεινώθηκε όσο ο Κύριος. Έχετε έρθει καμμιά φορά σε αίσθηση ψυχής του μαρτυρίου του Χριστού; Έχετε συνειδητοποιήσει τους πόνους, που υπέφερε; Μπορείτε να συλλάβετε με τη θεωρία, ότι ένας άνθρωπος, ένας δούλος σήκωσε το χέρι του κι έδωσε ράπισμα στο Χριστό; Το θείο Πρόσωπο ερραπίζετο από άνθρωπο ασεβή, από άνθρωπο αμαρτωλό! Κι ο Χριστός οργίσθηκε; Θύμωσε; Αντέδρασε; Όχι. Αυτό μόνο που είπε, ήταν: «Ει κακώς ελάλησα, μαρτύρησον περί του κακού. ει δε καλώς, τί με δέρεις;» (Ιωάν. ιη', 23). Κι εμείς οι άνθρωποι, που είμαστε φύσει ταπεινοί, ελεεινοί, αμαρτωλοί, άξιοι πάσης κολάσεως, όχι ράπισμα δεν δεχόμεθα, αλλά μήτε έναν απλό λόγο, μία απλή προσβολή, έναν ελάχιστο έλεγχο. αμέσως σηκώνουμε το

ανάστημα κι αντιδρούμε.

Έχετε δει, πώς μαστιγώνεται ένας άνθρωπος και δη τον παληό καιρό; Κι αυτό το υπέμεινε ο Κύριος για μας. Και μόνο να βάλουμε στη φαντασία μας την εικόνα του Χριστού μας, δεμένου στην κολώνα με το ακάνθινο στεφάνι και τους στρατιώτες με όλη εκείνη την αρνητική τους συμπεριφορά, να Τον χλευάζουν, να Τον μαστιγώνουν γυμνό και να τρέχουν τα αίματα προξενώντας φοβερό πόνο στο σώμα και στην ψυχή Του, φθάνει, για να μας συγκλονίσει και να μας κάνει να νοιώσουμε το βάρος της ευθύνης μας απέναντι στην αγάπη Του. Όπως το αίμα Του έρρεε πλούσια από το Άχραντό Του Σώμα, έτσι υπερπλούσια ήταν και η αγάπη Του για Τον άνθρωπο!

Μετά το μαρτύριο εκείνο της μαστιγώσεως ο Πιλάτος ωδήγησε τον Χριστό μας έξω στο Πραιτώριο, εκεί στο λιθόστρωτο, να Τον θεατρίσει μπροστά στα μάτια του λαού, όπου ήταν μαζεμένη όλη η σπείρα, όλος ο Εβραϊκός κόσμος, που ήταν μνημένοι από τους γραμματείς και τους φαρισαίους, για να κραυγιάσουν την καταδικαστική απόφαση: «Σταύρωσον, σταύρωσον Αυτόν». Μπορούσε ο Πιλάτος ως ηγεμόνας να απολύσει το Χριστό, αλλά φοβήθηκε το λαό και για να τους ικανοποιήσει, στραγγάλισε την αλήθεια. Ζήτησε τη γνώμη τους κι έκανε το ικανόν του λαού, παρ' ότι ήξερε ότι ο Κύριος είναι αθώος.

Εμείς οι Ορθόδοξοι έχουμε μία εικόνα από αυτό το Πάθος του Κυρίου, που μπορώ να πω ότι είναι η ιερώτερη από τις πολλές, που στολίζουν τους ναούς μας. Αυτή λέγεται: «Ιδού ο Άνθρωπος» και παρουσιάζει τον Κύριο εκεί στο Πραιτώριο, με την κόκκινη χλαμύδα και το ακάνθινο στεφάνι στην Άχραντο Κεφαλή Του, τον κάλαμο και τα αίματα να τρέχουν από παντού και να είναι όλος μία σκέτη πληγή, όπως ακριβώς τον παρουσίασε ο Πιλάτος μετά τον μαρτυρικό εμπαιγμό Του, ενώπιον του λαού. Είναι πολύ ευλογημένη στην έκφραση, διότι ο Κύριος στέκεται με τόση ταπείνωση μπροστά σ' αυτόν τον ασεβή λαό! Αυτή η άκρα ταπείνωση του Χριστού μας είναι εκείνη, που του έδωσε τη δυνατότητα, να υποστή όλη αυτή την αδικία από πλευράς αρχιερέων και γραμματέων και φαρισαίων και όλη τη βαρβαρότητα

της ατιμίας των στρατιωτών και να ανεβή φορτωμένος το Σταυρό στον Ιερό Γολγοθά. Τον σήκωσε το Σταυρό, όπως ακριβώς σήκωσε και όλες τις αμαρτίες της ανθρωπότητας!

Σκεφθήτε τώρα ότι αυτό το ακάνθινο στεφάνι το χτυπούσαν με οποιοδήποτε μέσον εύρισκαν, για να μπήγονται βαθύτερα στη σάρκα Του εκείνα τα φοβερά αγκάθια και να Του προξενούν μεγαλύτερο πόνο! Εμάς μας μπαίνει ένα μικρό αγκάθι κάπου και κάνουμε «αμάν» να το βγάλουμε! Από τη μια πλευρά το κεφάλι με τις πληγές από τα αγκάθια και τα κτυπήματα κι όλο το σώμα σημειωμένο από τις μαστιγώσεις, κι από την άλλη τα ραπίσματα, τις βρισιές, τις βλασφημίες και τα χλευάσματα! Όλη τη νύχτα εκείνη, που Τον έβαλαν στη φυλακή, Τον περιέπαιζαν, Τον ύβριζαν, Τον μαστίγωναν, Τον αιμάτωναν, Τον ταπείνωναν και ασεβούσαν απέναντί Του, σαν να ήταν κάποιος αλήτης, κάποιος κακόφημος άνθρωπος! Όλος ο λαός εκείνος, που λίγες μέρες πριν έκραζε. «Ωσαννά τω Υιώ Δαβίδ, ευλογημένος ο ερχόμενος εν ονόματι Κυρίου, βασιλεύς του Ισραήλ» (Ιωάν. ιβ', 13), τώρα έκραζε με μανία το. «Σταυρωθήτω». Έτσι είναι τα ανθρώπινα, όλα τρεπτά και αλλοιωτά. Σήμερα επαινούμε κάποιον, αύριο κατηγορούμε. Και συνεχίζεται η ατίμωσις αυτή του Χριστού από μας τους ανθρώπους με τα έργα μας. Μπορούμε να αναλογισθούμε αυτή την ταπείνωση του Θεού;

Και προχώρησε ο Κύριος κρατώντας τον Σταυρό, αλλά στο μέσον της πορείας προς τον Γολγοθά γονάτισε, έπεσε από το βάρος, από την εξάντληση, από τους πόνους, από το ακάνθινο στεφάνι, από το αίμα που έχυσε κι από τη θλίψη. Οι μαθηταί Του, που συνέτρεξαν μαζί Του σε όλα τα θεία Του έργα, που συνέφαγαν μαζί Του, που είδαν τα θαύματα, που Τον πίστεψαν ολόψυχα ότι είναι ο Υιός του Θεού, ο Θεάνθρωπος επί της γης, που είχαν υποσχεθεί ότι θα θυσιαστούν γι' Αυτόν, όταν θα εχρειάζετο, δεν ήταν κοντά Του, έφυγαν, δειλίασαν, Τον είχαν εγκαταλείψει και μόνος Του προχωρούσε προς την μεγάλη θυσία. Η αχαριστία του ανθρώπου δεν έχει όρια! Και όχι μόνον οι μαθηταί αλλά και από όλο τον κόσμο, που ευεργετήθηκε από Εκείνον, κανείς δεν Τον υπερασπίσθηκε. Και βρέθηκε μόνον μία γυναίκα, η γυναίκα του

Πιλάτου να μεσολαβήσει και να πη στον άνδρα της:

«Πρόσεξε! Κατ' όναρ πολλά έπαθον σήμερα δια τον άνθρωπον Αυτόν. Άδिका θα Τον κρίνεις, άδिका θα Τον καταδικάσεις, άδिका φωνάζουν αυτοί εκεί κάτω» (Ματθ. κζ', 19). Αλλά δεν εισηκούσθει.

Καυχήθηκε και ο Απόστολος Πέτρος, όταν τους προέλεγε για το Πάθος Του, ότι κι αν όλοι Σε αρνηθούν, εγώ ποτέ δεν θα το κάνω αυτό σε Σένα. Εκόμπασε, διότι ενόμιζε ότι με τον ζήλο, που τον διεκατείχε και την ανθρώπινη δύναμη, θα έβγαινε παλληκάρι. Κι όμως είδε, ότι δεν ήταν ούτε σαν ένα φύλλο φθινοπωρινό. Δεν αρνήθηκε το Χριστό μπροστά σ' ένα τύραννο, αλλά σε μία παιδίσκη, σ' ένα μικρό κορίτσι. «Ουκ οίδα τον άνθρωπο». Εσύ δεν είσαι, Πέτρε, που εκόμπαζες, πως δεν θα Τον αρνηθής ποτέ; Και τώρα, που είναι δίπλα σου και Τον χλευάζουν, Τον ραπίζουν, Τον μαστιγώνουν, Τον συκοφαντούν, δεν έχεις την δύναμη να πεις ότι Τον γνωρίζεις; Και ο αλέκτωρ εφώνησε και εμνήσθη ο Πέτρος τα λόγια του Κυρίου και εξήλθε και εθρήνησε με βαθειά μετάνοια για την αμαρτία του! Βλέπετε πόσο ο άνθρωπος είναι φθηνός; Σήμερα φαίνεται δυνατός κι αύριο είναι τελείως ανίσχυρος, όταν δεν τον επισκιάσει η δύναμις του Χριστού.

Έχετε σκεφθή, έχετε συλλάβει πώς σταυρώθηκε; Ποιοι ήταν οι πόνοι Του, όταν αυτοί οι βάρβαροι με τα καρφιά του χαλκέως - όχι αυτά τα καρφιά τα σημερινά- εκείνα τα πρωτόγονα και απαίσια καρφιά εκάρφωσαν τον Κύριο! Σκεφθήτε την οδύνη Του! Μόνος, εντελώς εξαντλημένος να βρίσκεται σ' εκείνο το μαρτύριο της καρφώσεως των χεριών και των ποδιών Του, με τα αγκάθια από το ακάνθινο στεφάνι να μπαίνουν συνεχώς πιο βαθειά στην Άχραντο Κεφαλή Του, με όλη τη θλίψη, που είχε μέσα Του, από την ατίμωση όλου εκείνου του ευεργετηθέντος λαού! Μόνος από ανθρώπινη συμπαράσταση κι από ανθρώπινη βοήθεια. Βλέπετε ότι και αυτή η έγκατάλειψίς Του από τους μαθητάς και από τους ευεργετημένους, ήταν ένα άλλο είδος σκληρού μαρτυρίου. Και είναι παράδοξο πράγμα, πώς οι μαθηταί που ήταν άνδρες, που θα ενόμιζε κανείς ότι αυτοί θα ήταν οι άμεσοι συμπαραστάτες Του, έφυγαν, ενώ το ασθενικό γένος των γυναικών, η Μητέρα και οι

μυροφόρες, ήταν εκείνο που έδωσε τη συμπαράστασι, που γλύκανε τον πόνο παρά τω Σταυρώ.

Και τότε έγινε σεισμός μέγας, εσειίσθη η γη, ο ήλιος σκοτίσθηκε, έγινε χαλασμός όλου του κόσμου. Κι ο Διονύσιος ο Αρεοπαγίτης ευρισκόμενος τότε στην Αλεξάνδρεια και βλέποντας όλα αυτά τα σημεία είπε: «Ή το παν απώλετο, ή ο θεός πάσχει!». Κι όταν αργότερα ο Απόστολος Παύλος ήρθε στην Αθήνα και εκήρυξε το Ευαγγέλιο και μίλησε για τα σημεία της Σταυρώσεως του Χριστού, τότε ανεφώνησε: «Πράγματι ο κηρυττόμενος από τον Παύλο είναι ο Υιός του Θεού, είναι θεός!». και επίστευσαν πολλοί.

Κι επάνω στο Σταυρό ο Χριστός μας έφθασε στο σημείο να πει: «Θεέ μου, Θεέ μου, ινατί με εγκατέλιπες;» (Ματθ. κζ', 46). Όχι ότι ο θεός είχε ανάγκη της βοήθειας των ανθρώπων, αλλά ήθελε να δείξη ότι ο άνθρωπος με την αδύναμη φύση του, όσο δυνατός και να λογίζεται ότι είναι, σηκώνοντας το σταυρό του, έρχονται στιγμές που γονατίζει. Έρχεται πολλάκις στο αδιέξοδο να πει τα ίδια λόγια: «Θεέ μου, Θεέ μου, ινατί με εγκατέλιπες;» Κι ο πιο πνευματικός κι ο πιο δυνατός άνθρωπος γονατίζει. Και τότε έχει ανάγκη του Κυρηναίου. Έχει ανάγκη της θείας Χάριτος να τον βοηθήση, γιατί και πάλι πρέπει να συνεχίση τον αγώνα, να φέρη εις πέρας τον πειρασμό, τον οποίο σηκώνει μέχρι της εκπνεύσεως. Διότι κάθε πειρασμός έρχεται για κάποιο σκοπό και για ταπείνωση, κατά παραχώρηση Θεού. «Συν τω πειρασμώ όμως και η έκβασις» (Α' Κορινθ. ι', 13). Μαζί με τον πειρασμό δίνει ο θεός και την δύναμη να τον ξεπεράση ο άνθρωπος, αρκεί να δεχθει την αλήθεια, ότι τίποτα δεν είναι τυχαίο κι ότι ο πειρασμός δεν είναι τυχαίος. Διότι πώς είναι δυνατόν να πειρασθει ένας άνθρωπος και να μπει εις οιονδήποτε κίνδυνο, χωρίς το θέλημα του Θεού, αφού ο Χριστός είπε, ότι ούτε τρίχα ούτε φύλλο δένδρου, ούτε πουλάκι δεν πέφτει, άνευ του θελήματός Του;

Και λέγει ο αββάς Ισαάκ ο Σύρος: «Γνώριζε, ότι όταν σου έρθει κάποιος πειρασμός και συ αδυνατείς να τον σήκωσις και εύχεσαι στο θεό να τον σηκώσει, ανάλογα με τη δύναμη του πειρασμού,

υστερήθηκες και ανάλογη Χάρη». Εννοεί ότι ανάλογα με τον αγώνα, που θα παρουσιάσεις επάνω σ' ένα πειρασμό, σε μια δοκιμασία, ανάλογα θα στεφανωθείς, θα πάρης το παράσημο, θα πάρης τη θέση, θα πάρεις την παρρησία ενώπιον του Θεού. Εφ' όσον όμως γονατίσεις και πεις: «Θεέ μου, σταμάτησε τον πειρασμό, δεν μπορώ να τον σηκώσω άλλο», και σε εισακούση, γνώριζε ότι σταμάτησε εκεί και η ωφέλεια, την οποίαν θα έπαιρνες. Τί σημαίνει αυτό; Ότι στους πειρασμούς πρέπει να ευχόμεθα να μας δίνη ο Θεός υπομονή και φώτιση και να ζητούμε να τους τελειώσει, όποτε ο Θεός θέλη και να μελετούμε την σταυρική θυσία του Χριστού, γιατί έτσι μέσα μας θα αλλοιωνώμαστε.

Όταν ο χριστιανός μελετά αυτό το Πάθος και το ζει, όταν το κάνει συνείδηση και βίωμά του, όταν μελετά ότι Αυτός ο Θεός επί της γης, αυτό όλο το Πάθος το υπέμεινε για κείνον, δεν γίνεται τίποτε άλλο, παρά η καρδιά του να πληρώνεται πίστεως και θείας αληθινής αγάπης. Παίρνουμε πολύ μεγάλη σοφία, θεία σοφία από τα Πάθη και η καρδιά μας πάλλει και καίγεται από την αγάπηση του Χριστού. Πολλούς πατέρες της Εκκλησίας και δη ασκητάς η μελέτη αυτή του Πάθους, μέσα στην ησυχία και στην καθαρά ζωή τους, τους έφερε σε μεγάλη θεοπτία.

Ένας ασκητής είχε μία πολύ μεγάλη δυσκολία από πειρασμούς, κι από θλίψεις από ανθρώπους. Αγωνιζόταν να κρατηθεί από την επιφορά των πειρασμών, των λογισμών, της σατανικής πιέσεως εις το να αγανακτήσει και να γογγύσει προς το Θεό. Και προσευχόμενος μία νύχτα στην αγρυπνία του, από την κόπωση έκλινε το κεφάλι κι έκλεισε τα μάτια, χωρίς να το καταλάβει. Και είδε εμπρός του τον Κύριο, σε φυσικό μέγεθος, επάνω στον Σταυρό, όπως ακριβώς ήταν στη Σταύρωση! Κι έγειρε το κεφαλάκι Του δεξιά ο Χριστός και του λέει: «Όλα αυτά τα οποία σου συμβαίνουν, δεν τα υπομένεις για την δική Μου αγάπη; Πώς εγώ έκανα τόση υπομονή στην αχαριστία των ανθρώπων και στην κακία και στην ασέβεια και εσυγχώρησα τους σταυρωτάς μου ολόψυχα; Εσύ για τη δική μου αγάπη δεν κάνεις υπομονή και δεν συγχωρείς και δεν ανέχεσαι και δεν ευχαριστείς;» Και τότε ο ασκητής

έπεσε στα πόδια τα αιματωμένα του Χριστού και ψηλαφώντας τα και φιλώντας τα, υποσχέθηκε ότι μέχρι θανάτου θα κάνη υπομονή.

Ο Μωυσής, όταν έβγαλε από την Αίγυπτο τον λαό του Ισραήλ και τον ωδηγούσε, θελήματι Θεού, στη γη της επαγγελίας, ο λαός δοκιμαζόμενος από το Θεό, εάν είναι πιστός και Τον αγαπά, εγγύζουσε επάνω στις δοκιμασίες. Όπως κάνουμε κι εμείς, και πρώτος εγώ, που γογγύζουμε και λέμε: «Γιατί ο Θεός με δοκιμάζει έτσι; Τί του έφταιξα; Μα οι άλλοι καλύτεροι είναι από μένα, που περνάνε καλά, κι εγώ δυστυχώ, που φυλάττω τις εντολές Του;» Κι έτσι χάνουμε το μισθό μας. Γόγγυζαν και οι Ισραηλίτες και έλεγαν: «Τί μας έφερες εδώ τώρα στην έρημο; Δεν είχε μνήματα η Αίγυπτος και ήρθες να μας θάψεις εδώ; Καλύτερα τα πεπόνια και τα κρεμμύδια της Αιγύπτου παρά το μάννα, που μας υπόσχεσαι και τη γη της Επαγγελίας, που θα ρέει μέλι και γάλα» (Αριθ. 11, 5, 8 και Εξοδ. 16, 3). Κι ο Θεός για να τους παιδαγωγήσει και να τους συμμορφώσει, τους έστειλε μία τιμωρία με φίδια. Απέλυσε ο Θεός μέσα στην έρημο φίδια, που τους δάγκωναν και πέθαιναν, όσοι γόγγυζαν. Ο Μωυσής τότε ευσπλαχνιζόμενος το λαό γονάτισε και είπε: «Θεέ μου, σήκωσε αυτόν τον πειρασμό. Εμπόδισε τα φίδια να δαγκώνουν τους ανθρώπους. Συγχώρησέ τους». Λέει ο Θεός: «Φτιάξε ένα χάλκινο φίδι. Ύψωσέ το επάνω σ' ένα κοντάρι και φώναξε στο λαό: Όποιος κοιτάζει αυτό το φίδι, θα θεραπεύεται από τα δαγκώματα, τα οποία του έκαμαν τα φίδια». Και πράγματι έκανε αυτό το χάλκινο φίδι, το σήκωσε ψηλά, και όσοι το κοιτούσαν, εθεραπεύοντο.

Αυτό το φίδι ήταν προτύπωση του Χριστού, που υψώθηκε επάνω στον Σταυρό. Αυτό το αναφέρει ο Χριστός και στο Ευαγγέλιο, για να προμηνύσει την σημασία της σταυρικής Του θυσίας: «Καθώς ο Μωυσής ύψωσε τον όφιν εν τη ερήμω, ούτως υψωθήναι δει τον υιόν του ανθρώπου, ίνα πας ο πιστεύων εις αυτόν μη απόληται, αλλ' έχη ζωήν αιώνιον» (Ιωάν. γ', 14). Δηλαδή, όπως ο Μωυσής έστησε ψηλά το φίδι και εκείνοι, που το κοιτούσαν εθεραπεύοντο, έτσι και εγώ, ο Χριστός, πρέπει να υψωθώ επάνω στο Σταυρό. και όποιοι θα κοιτάζετε με πίστη εμένα επάνω στο Σταυρό, θα θεραπεύεσθε από τα δαγκώματα των φιδιών της αμαρτίας και δεν

θα πεθάνετε, αλλά θα έχετε αιώνια ζωή.

Πώς λοιπόν θεραπεύεται ο άνθρωπος; Κοιτάζοντας τον Εσταυρωμένο. Να σκεπτόμεθα ότι εμείς είμεθα οι ένοχοι, που ωδηγήσαμε εκεί το Θεό. Και για μας όλα αυτά τα υπέστη, για τη δική μας αγάπη, για μας, που δεν είμασταν άξιοι να δεχθούμε αυτή τη θυσία Του! Περισσότερο δε από όλους τους ανθρώπους, εγώ είμαι ο αίτιος αυτής της θλιβερής καταστάσεως, που υπέμεινε ο Θεός επί της γης! Όταν θα πάμε στο Δικαστήριό Του, για να κριθούμε, θα μας δείξει την Άχραντο Κεφαλή Του με τις πληγές από το ακάνθινο στεφάνι, την πλευρά Του λογχευμένη, την πλάτη Του μαστιγωμένη, τα Άγια Χέρια και τα Πόδια Του τρυπημένα από τα καρφιά τα φοβερά του χαλκιά! Τί θα έχουμε τότε, να Του απαντήσουμε; Εμείς γι' Αυτόν τί κάναμε; Πώς ανταποκριθήκαμε; Τί του αντιπροσφέραμε; Εγώ προσωπικά, το λέω για τον εαυτό μου. μηδέν. Μία σωρεία αμαρτημάτων προσφέρουμε. Να, η ανταπόδοσίς μας ποια είναι. Αντί του μάννα, χολή. Αυτός μας έδωσε το μάννα, τον εαυτό Του ολόκληρο κι εμείς Τον ποτίσαμε με την χολή των αμαρτιών μας. Αυτή είναι η «ευγνωμοσύνη» μας για τη θεία Του Σταύρωση!

Η αγάπη αυτή του Θεού πρέπει όχι απλώς να μας συγκινή, αλλά να μας καταλάβει εξ ολοκλήρου και να μας αναμορφώσει πνευματικά, ώστε να τη ζήσουμε εν πράξει, πρωτίστως μέσα στην καρδιά μας, με τη Χάρη Του, και εν συνεχεία κατ' επέκτασιν με την αγάπη προς όλους τους ανθρώπους.

Όταν εγώ βλέπω τον Εσταυρωμένο γυμνό επάνω στον Σταυρό, όταν βλέπω πόσα υπέφερε από τους ανθρώπους ο Θεός ο αναμάρτητος, όταν βλέπω την αγάπη Του, την ευτέλεια, την ταπείνωσί Του και σκέπτομαι, ότι για μένα σταυρώθηκε από αγάπη, ότι συγχώρησε τους σταυρωτάς Του, ότι συγχώρησε τους αποστόλους, που Τον εγκατέλειψαν, ότι συγχώρησε την αχαριστία και την ασέβεια όλων των ανθρώπων, λέγοντας: «Πάτερ, άφες αυτοίς. ου γαρ οίδασι τί ποιούσι» (Λουκ. κγ', 34), πώς εγώ δεν θα υπομείνω, εάν με ταπεινώσουν, εάν με ρεζιλέψουν, εάν με φτύσουν, εάν μου κάνουν ο,τιδήποτε; Άπαξ και είμαι μαθητής του Χριστού και είμαι βαπτισμένος στο Όνομά Του και θεωρούμαι παιδί Του και θα

κληρονομήσω την Βασιλεία των ουρανών, είναι δυνατόν ποτέ να φανώ οκνηρός κι απάνθρωπος και να μη συγχωρήσω ό,τι ελαφρό μου έκανε ένας αδελφός μου; Ποτέ. Άρα κοιτάζοντας τον Εσταυρωμένο μέσα μου αλλάζω, μαλακώνει η καρδιά μου κι απλώνεται η αγάπη. Και μπορώ εκείνη τη στιγμή να τρέξω, να βάλω μετάνοια στον αδελφό μου, να τον αγκαλιάσω και να του πω: «Αδελφέ μου, συγχώρησέ με, που σου έκανα αυτό το πράγμα, κι αν μου έκανες κι εσύ κάτι, Θεός σχωρέσοι». Έτσι θεραπευόμεθα από τα δαγκώματα της αμαρτίας και των παθών, όταν ατενίζουμε στο Χριστό μας, τον Εσταυρωμένο.

Θα σας πω τώρα κάτι δικό μου: Ήμασταν στην έρημο. Κάποια μέρα μας έστειλε ο Γέροντας κάτω στη θάλασσα, να φορτωθούμε πράγματα, που ήταν πολύ βαρειά. Κι ήταν ανήφορος. Και ο ιδρώτας να πέφτει ποτάμι και τα πόδια μου πολύ κομμένα. Κόπος και μόχθος. Κι έρχεται ο διάβολος και μου λέει: «Κοίταξε, πού σε στέλνει ο Γέροντας να φορτώνεσαι, ενώ αυτός δεν φορτώνεται. και μόνο εσένα φόρτωσε κι εσύ είσαι άρρωστος. δεν έπρεπε να σε στείλη εσένα κάτω». Λέω: «Λάθος κάνεις στους λογαριασμούς σου. Ο Χριστός σήκωσε τον Σταυρό επάνω στους ώμους Του και Τον έβρισαν και Τον χλεύασαν και Τον κάρφωσαν και τον σταύρωσαν και δεν γόγγυσε προς τον ουράνιο Πατέρα, αλλά μόνον είπε: «Πάτερ μου, ει δυνατόν εστι, παρελθέτω απ' εμού το ποτήριον τούτο. πλην ουχ ως εγώ θέλω, αλλ' ως Συ» (Ματθ. κοτ', 39). Εφ' όσον το θέλημα του Γέροντα είναι αυτό, γενηθήτω το θέλημα του Γέροντα. Εγώ τουλάχιστον τώρα θα πάω ν' αλλάξω φανέλλα, να φορέσω καθαρή φανέλλα, θα πάω να φάω και να κοιμηθώ στο κρεβάτι μου. Ο Χριστός «κοιμάται» επάνω στον Σταυρό, κι εγώ τολμώ κιόλας να μιλήσω!». Κοιτάζοντας λοιπόν τον Εσταυρωμένο αντέκρουσα εγώ το φίδι αυτό, το οποίο ήρθε να με δαγκώσει και να με κάνει να κατακρίνω τον Γέροντα, να τον ταπεινώσω, να τον εξευτελίσω μέσα μου και να του βγάλω γλώσσα. Με το να κοιτάξω τον Εσταυρωμένο, αμέσως σκότωσα το φίδι, με τη Χάρι τη δική Του, και με την ευχή του φύλακος αγγέλου και του Γέροντος. Έτσι γλύτωσα από τη δηλητηρίαση της οχιάς, αυτής της κακής συμβουλής του δαίμονος. Έτσι πρέπει να αντιμετωπίζουμε τις προσβολές των δαιμόνων, κοιτάζοντας τον Χριστό μας τον

Εσταυρωμένο.

Όταν καθ' ησυχίαν ο άνθρωπος, όχι μέσα σε σύναξι κόσμου, αλλά μέσα στην ησυχία του κελλιού του, εν ώρα προσευχής, παρακολουθήση όλη αυτή τη σειρά και τις φάσεις της Σταυρώσεως και τον επισκιάση η Χάρις του Χριστού, γίνεται εκτός εαυτού! Ζη μία κατάστασι πραγματικότητος και τότε δεν μένει τίποτε άλλο, παρά τα μάτια του να γίνωνται δυο βρύσες από δάκρυα μετανοίας, πόνου και συμπόνοιας για τη σταυρική αυτή θυσία του Χριστού μας.

Μετά τη Σταύρωση, εν συνεχεία τι ακολούθησε; Η Ανάστασις. Άρα και για όποιον σταυρώση τα πάθη του και τα νεκρώση με τη νέκρωση του Χριστού, θα ακολουθήσει και η ανάστασις της ψυχής του. Ξέρετε τι θα πει ανάστασις; Εάν ο Χριστός σταλάξει στην καρδιά ένα ελάχιστο μόριο αναστάσιμης χαράς, εάν δώσει ο θεός και τη γευθεί ο άνθρωπος, αισθάνεται πραγματικά τον Παράδεισο με όλη τη σημασία της λέξεως, στην καρδιά του! Όπως είπε ο Χριστός: «Η Βασιλεία του θεού εντός ημών εστι» (Λουκ. ιζ', 21). Και πότε θα το νοιώσω αυτό; Πότε θ' αναστηθώ; Όταν θα σηκώσω τον σταυρό. Όταν πάθω κι εγώ ό,τι έπαθε κι Αυτός, τότε θα γνωρίσω κι εγώ την Ανάστασι τη δική Του.

«Ανάστασιν Χριστού θεασάμενοι, προσκυνήσωμεν άγιον Κύριον Ιησούν τον μόνον αναμάρτητον». Τί λέμε, ότι είδαμε την Ανάσταση; Μα, πώς την είδαμε την Ανάσταση; Την Ανάσταση τη γνωρίζει κανείς μόνο μέσα στην καρδιά του, όταν νοιώσει αναστάσιμο τον Χριστό πραγματικά και όλη τη Βασιλεία Του μέσα του. Και τότε ο άνθρωπος γίνεται εντελώς ξένος προς τον κόσμο. Τα του κόσμου δεν τον ενδιαφέρουν. Περπατάει στη γη και ο νους του και η καρδιά του είναι στον ουρανό. Βλέπουμε τους ασκητάς, που πέρασαν τόσες κακουχίες, νηστείες, αγρυπνίες, αρρώστειες, χωρίς να έχουν φάρμακα και γιατρούς κ.λπ. Κι όλον αυτόν τον κόπο, της ασκήσεως, όλον αυτόν τον πόνο, πώς τα αντιμετώπιζαν; Μελετούσαν τη Σταύρωση και δια της θεωρίας μεταφερόντουσαν στον ουρανό και έλεγαν: «Αυτά εδώ είναι λίγα μπροστά σ' εκείνα τα επάνω τα ουράνια!». Και πολλοί άγιοι μάρτυρες, πολλοί στρατιώτες του Χριστού από τη μελέτη αυτή ένοιωσαν πολύ θείο

έρωτα κι αντιμετώπισαν τους τυράννους κι αξιώθηκαν μαρτυρικού στεφάνου. Και οι Άγιοι Τεσσαράκοντα Μάρτυρες τί έλεγαν; «Είναι παγωμένη η λίμνη, αλλά ζεστός και γλυκός ο Παράδεισος!».

Τα βάσανα της παρούσης ζωής είναι πρόσκαιρα, η χαρά όμως και η απόλαυσις αιώνια. Όλοι έχουμε πειρασμούς, όλοι έχουμε θλίψεις, στενοχώριες, το ένα, το άλλο. Δεν υπάρχει κεφαλή χωρίς πόνο και καρδιά χωρίς στενοχώρια. Όταν όμως τα υπομένουμε όλα αυτά για την αγάπη του Χριστού με καρτερία και ταπείνωσι, αξιωνόμεθα δι' αυτών της Βασιλείας του θεού. Γι' αυτό ο θεός επιτρέπει τους πειρασμούς και τις θλίψεις, για να έχουμε λόγο δικαιοσύνης και να ζητήσουμε ανάπαυσι στον ουρανό.

Θα μας χρειαστή αυτή η μελέτη και τώρα κι αργότερα περισσότερο. Γιατί; Γιατί μας περιμένουν πολλά κακά, ημέρες δύσκολες και χαλεπές. Και τότε θα θριαμβεύσει ο Εσταυρωμένος Χριστός σε όποιον θα Τον αγκαλιάσει και θα αγκαλιάσει το Πάθος Του με πίστη και αγάπη. Πώς είναι δυνατόν ένας μελετητής του Πάθους και της αγάπης του Χριστού να μη Τον ομολογήση και να μη θυσιάση τον εαυτό του; Ποιος θα Τον αρνηθή; Θα Τον αρνηθή εκείνος, που θα αρνηθή αυτή τη μελέτη. Κατά την Αποκάλυψι του Ιωάννου και κατά τις προφητείες των Αγίων αναμένουμε τον Αντίχριστο. Και καλώς να έρθει. Διότι θα έρθη για να κάνει τεστ, να δοκιμάσει τους ανθρώπους κατά πόσον πιστεύουν θετικά στο Χριστό. Η άθλησις θα είναι επάνω στην πίστη της θεότητας του Χριστού μας. Πολλοί άνθρωποι του θεού ομιλούν για τον Αντίχριστο με αγαθή προαίρεση, με αγαθό σκοπό για να ωφελήσουν. Δίστανται όμως οι γνώμες, διότι κανείς δεν μπορεί να μιλήση συγκεκριμένα και θετικά...

Όταν μέλλη να έρθη ο Αντίχριστος, η ανθρωπότητα πρέπει να ευρίσκεται στην πιο χειρότερη κατάσταση.

Ας φροντίσουμε λοιπόν να μελετούμε τη Σταύρωσι του Χριστού, να κάνουμε θεωρία γύρω απ' αυτήν, να τη ζούμε μέσα μας, για να μπορέσουμε σιγά-σιγά να απαλλαγούμε από τα δαγκώματα της αμαρτίας. Κι έτσι, αφού θεραπευθούμε με το Αίμα του Χριστού, να προετοιμαζώμεθα για να δώσουμε την τελική μάχη, που θα μας

εισαγάγη στη Βασιλεία Του. Αμήν.

* Πολλά μας θλίβουν, πλην μακάριος είναι εκείνος ο οποίος με υπομονή και ευχαριστία διέρχεται τα θλιβερά της πρόσκαιρης ζωής.

π. Ε.Φ.

“Πατρικές ομιλίες”

ΓΕΡΟΝΤΟΣ ΕΦΡΑΙΜ ΦΙΛΟΘΕΪΤΟΥ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΥΨΕΛΗ»